

DECIZIE

12 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Svetlana Filincova
Nicolae Craiu
Victor Burduh
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Iacob Cecîrlan,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Constantin Ilieș împotriva lui Iacob Cecîrlan cu privire la repunerea în termen a
acțiunii, încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de
judecată,

împotriva deciziei din 16 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 13 mai 2016 Constantin Ilieș a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Iacob Cecîrlan, prin care a solicitat: repunerea în termenul de
înaintare a acțiunii, încasarea de la Iacob Cecîrlan a datoriei în sumă de 160 000 lei
și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul Constantin Ilieș a
indicat că la 31 martie 2013 i-a oferit cu împrumut lui Iacob Cecîrlan suma de
160 000 lei, în acest sens fiind întocmită o recipisă prin care pârâtul s-a obligat să
restituie împrumutul până la data de 30 aprilie 2013.

Astfel, Constantin Ilieș a invocat că în pofida stipulării acestor obligații,
pârâtul nu a restituit împrumutul, iar toate solicitările de restituire a datoriei au fost
respinse.

A menționat că în scopul soluționării pe cale extrajudiciară a litigiului,
pârâtului i-a fost expediată somația din 22 aprilie 2016, care, la fel, a fost ignorată.

Referitor la cererea privind repunerea în termenul de prescripție, reclamantul
a indicat că, în conformitate cu art. 277 alin. (1) lit. a) din Codul civil, cursul
prescripției extinctive se întrerupe în cazul intentării unei acțiuni în modul stabilit.

Conform art. 279 din Codul civil, în cazuri excepționale, dacă instanța de
judecată constată că termenul de prescripție extintivă nu este respectat datorită
unor împrejurări legate de persoana reclamantului, dreptul încălcat al persoanei
este apărut. Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât dacă partea și-a exercitat
dreptul la acțiune înainte de împlinirea unui termen de 30 de zile, calculat din ziua

în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de prescripție.

În sensul dat, a menționat că până la expirarea termenului de prescripție de 3 ani a recipisei în cauză, la 26 aprilie 2016 a depus la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău o cerere de eliberare a ordonanței judecătorești privind încasarea de la pârât a datoriei de 160 000 lei.

Însă, la 12 mai 2016 a primit încheierea din 5 mai 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, prin care s-a refuzat eliberarea ordonanței judecătorești, pe motivul existenței unui litigiu de drept.

În drept, acțiunea a fost întemeiată în baza prevederilor art. 20 din Constituție, art. 277 alin. (1) lit. a), 279, 512, 572 alin. (2), 867 alin. (1), 871 alin. (1) și 872 alin. (1) din Codul civil, art. 85 alin. (4) 166-167 și 174-157 din Codul de procedură civilă.

Prin hotărârea din 22 septembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Constantin Ilieș.

S-a încasat de la Iacob Cecîrlan în beneficiul lui Constantin Ilieș suma de 160000 lei cu titlu de datorie, 4 800 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat și 2 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru serviciile de asistență juridică.

La 19 decembrie 2016, Iacob Cecîrlan a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, casarea hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri prin care a acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

Prin încheierea din 21 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea și s-a repus Iacob Cecîrlan în termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii din 22 septembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău.

La 16 mai 2018, în cadrul ședinței de judecată, avocatul Oleg Grosu în interesele lui Constantin Ilieș a depus cerere, prin care, în temeiul art. 372 alin. (3) din Codul de procedură civilă, a solicitat încasarea de la Iacob Cecîrlan a dobânzii de întârziere pentru perioada 22 septembrie 2016-16 mai 2016, în sumă de 44 804,38 de lei, a cheltuielilor pentru plata taxei de stat în sumă de 1 344,13 lei și pentru asistență juridică în sumă de 5 000 lei.

Prin decizia din 16 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Iacob Cecîrlan, s-a menținut hotărârea din 22 septembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău și s-a încasat de la Iacob Cecîrlan în beneficiul lui Constantin Ilieș 44 804,38 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, 1 344,13 lei cu titlu de taxă de stat și 5 000 lei cheltuieli pentru asistență juridică.

La 14 august 2018 Iacob Cecîrlan a declarat recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei din 16 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 22 septembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă ca fiind tardivă și neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia aplicată și a examinat cauza formal, fără a analiza toate argumentele expuse în apel.

În acest sens, referitor la fondul cauzei, recurentul consideră că instanța de apel incorect și neîntemeiat a respins probele privitor la achitarea datoriei.

La fel, a relatat că instanța de apel a aplicat eronat prevederile art. 119, art. 120, art. 121 și art. 122 din Codul de procedură civilă. Intimatul nu a combătut probele referitoare la achitarea datoriei. Instanța de apel nu a dezbătut argumentele aduse și nu s-a expus asupra faptului ca datoria a fost achitata integral intimatului.

Totodată, recurentul a invocat că instanța nu a dat apreciere faptului omiterii termenului de prescripție la etapa primirii cererii de chemare în judecată, și anume, nu s-a expus referitor la cererea intimatului privind repunerea în termenul de intentare a acțiunii în instanța de judecată.

Astfel, a menționat că împrumutul a fost acordat cu scadență până la data de 30 aprilie 2013, iar intimatul s-a adresat în judecata doar la 13 mai 2016.

Prin urmare, recurentul consideră acțiunea este prescrisă, având în vedere că de la momentul când urma să fie executată obligația și până la momentul depunerii cererii a expirat termenul de prescripție de 3 ani.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa participanților la proces la 25 iunie 2018 (f.d. 184), iar în cererea de recurs, recurentul a menționat că a recepționat decizia la 2 iulie 2018, fapt confirmat prin ștampila de pe plic (f.d. 192).

Din aceste considerente, Colegiul consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și recursul înregistrat la 24 august 2018, se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 5 decembrie 2018 recursul declarat de către Iacob Cecîrlan a fost considerat admisibil.

Conform art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Conform art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Potrivit art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Verificând materialele cauzei, în raport cu argumentele invocate în recurs și în coroborare cu normele de drept aplicabile la caz, Colegiul consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea integrală a deciziei din 16 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei, Colegiul constată că la 13 mai 2016 Constantin Ilieș a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Iacob Cecîrlan, solicitând încasarea de la Iacob Cecîrlan a datoriei în sumă de 160 000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Totodată, prin acțiunea înaintată, Constantin Ilieș a solicitat repunerea în termenul de înaintare a acțiunii în instanța de judecată.

Judecând cauza, prima instanță prin hotărârea din 22 septembrie 2016 a admis cererea de chemare în judecată și a încasat de la Iacob Cecîrlan în beneficiul lui Constantin Ilieș suma de 160 000 lei cu titlu de datorie, 4 800 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat și 2 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru serviciile de asistență juridică.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 19 decembrie 2016, Iacob Cecîrlan a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Ulterior, în cadrul ședinței de judecată din 16 mai 2018, în temeiul art. 372 alin.(3) din Codul de procedură civilă, avocatul Oleg Grosu, în interesele reclamantului Constantin Ilieș, a depus cerere prin care a solicitat încasarea de la Iacob Cecîrlan a dobânzii de întârziere pentru perioada 22 septembrie 2016-16 mai 2016 în sumă de 44 804,38 de lei, a cheltuielilor pentru plata taxei de stat în sumă de 1 344,13 lei și pentru asistență juridică în sumă de 5 000 lei.

Ca urmare a examinării cererii de apel, instanța de apel, prin decizia din 16 mai 2018, a respins apelul declarat de Iacob Cecîrlan, a menținut hotărârea din 22 septembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău și a încasat de la Iacob Cecîrlan în beneficiul lui Constantin Ilieș 44 804,38 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, 1 344,13 lei cu titlu de taxă de stat și 5 000 lei cheltuieli pentru asistență juridică.

Judecând recursul, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Art. 118 alin. (3) din Codul de procedură civilă stipulează că, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu dispozițiile art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Conform art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

La rândul său, art. 240 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă prevede că, la deliberarea hotărîrii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

Instanța judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

Prin prisma art. 241 alin. (1-6) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească adoptă hotărîrea în numele legii.

Hotărîrea judecătorească constă din partea introductivă și partea dispozitivă. În cazurile prevăzute la art. 236 alin. (5), hotărîrea judecătorească constă din partea introductivă, partea descriptivă, motivare și dispozitiv. Fiecare parte a hotărîrii se evidențiază separat în textul acesteia.

În partea introductivă se indică locul și data adoptării, denumirea instanței care o pronunță, numele membrilor completului de judecată, al grefierului, al părților și al celorlalți participanți la proces, al reprezentanților, obiectul litigiului și pretenția înaintată judecății, mențiunea despre caracterul public sau închis al ședinței.

În partea descriptivă se indică succint pretențiile reclamantului, obiecțiile pârâtului și explicațiile celorlalți participanți la proces.

În motivare se indică: circumstanțele cauzei, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Dispozitivul cuprinde concluzia instanței judecătorești privind admiterea sau respingerea integrală sau parțială a acțiunii, repartizarea cheltuielilor de judecată, calea și termenul de atac al hotărîrii.

În altă ordine de idei Colegiul notează că Codul de procedură civilă consacră principiul general după care orice hotărîre judecătorească trebuie să fie motivată și să reprezinte premisa pentru soluția din dispozitiv. Aceasta dispoziție este edictată atât în interesul unei bune administrări a justiției și încrederii ce trebuie să inspire justițiabililor, cât și pentru a se da instanțelor superioare posibilitatea de a controla judecata primelor instanțe.

Pentru satisfacerea acestui principiu, judecătorii fondului sunt datori să arate motivele de fapt și de drept care au format convingerea lor, să enunțe cele constatate și dovezile care au determinat-o.

Astfel, pentru ca hotărîrea judecătorească să corespundă acestor cerințe, instanța de judecată, primordial, trebuie să identifice obiectul acțiunii civile, care-l formează pretențiile reclamantului față de pârât, adresate instanței de judecată în scopul apărării propriilor drepturi și care reies din raportul material-litigios și în privința cărora instanța de judecată urmează să se expună prin hotărîre.

Respectiv, instanței de judecată îi revine o deosebită atenție de a determina raportul material-litigios dintre părți întru constatarea corectă a specificului obiectului acțiunii civile și temeiului acestuia.

Subsecvent identificării raporturilor dintre părți, instanța de judecată urmează să stabilească obiectul probațiunii în pricina dedusă judecării, circumstanță care presupune în sine conturarea faptelor juridice prin care se justifică pretențiile și obiecțiile părților și fără de care este imposibilă soluționarea justă a litigiului.

La capitolul legalității hotărârilor instanței de judecată, CtEDO a statuat în repetate rânduri necesitatea motivării hotărârilor, unde funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. CtEDO a menționat că este motivată în mod corespunzător o decizie care permite părților să facă uz efectiv de dreptul lor de a face apel (Hirvisaari vs. Finlanda).

În acest sens se reține că actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cerințele și obiecțiile formulate de către părți, ceea ce în speță lipsește.

Colegiul remarcă că omiterea aspectului dat constituie o încălcare a art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, care garantează oricărei persoane dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei sale.

Instanțele judecătorești sunt obligate să-și motiveze soluțiile și concluziile, să furnizeze toate răspunsurile la întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului și necesită un răspuns special în hotărâre.

În prezenta cauză, toate solicitările au fost expuse de reclamant în cererea de chemare în judecată și instanțele inferioare urmau să se expună asupra fiecăreia în parte.

Astfel, din conținutul pretențiilor formulate de către Constantin Ilieș în cererea de chemare în judecată, Colegiul menționează că ultimul a solicitat, în temeiul prevederilor art. 279 din Codul civil, și repunerea în termenul de înaintare a acțiunii în instanța de judecată.

Mai mult, pe parcursul examinării cauzei, conform materialelor dosarului și procesului-verbal al ședinței de judecată din 22 septembrie 2016 (f.d.34), reclamantul nu a renunțat la această pretenție, indicând că susține integral cererea de chemare în judecată.

Verificând decizia contestată și memoriul care a format poziția instanței de apel cu privire la soluția adoptată, Colegiul atestă că instanțele inferioare nu s-au expus asupra tuturor pretențiilor solicitate de către Constantin Ilieș instanței de judecată.

Astfel, referitor la capitolul dat, instanța de recurs constată că în speță mențiunile recurentului își găsesc confirmare, or instanțele au omis să se expună asupra capătului de cerere privind repunerea în termenul de intentare a acțiunii în instanța de judecată.

Colegiul consideră, că circumstanța descrisă supra denotă faptul că instanța de apel nu a preluat decât concluziile primei instanțe, fără a le verifica prin prisma normelor de drept procedural pertinente speței, omițând aspectul dat.

În acest sens, instanța de apel, preluând concluziile primei instanțe, a opinat doar că acțiunea reclamantului a fost depusă în judecată în termen, având în vedere

că pe parcursul examinării cauzei pârâtul nu a invocat omiterea termenului de prescripție.

Însă, instanța de recurs consideră insuficient argumentul adus în acest sens. Or, instanța de apel trebuia să verifice și să dea apreciere corespunzătoare tuturor împrejurărilor sus menționate, dat fiind că reclamantul a solicitat expres repunerea în termen a acțiunii.

În circumstanțele enunțate și contextul normelor de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide, că hotărârile judecătorești pronunțate de instanțele ierarhic inferioare nu satisfac criteriile legalității și temeiniciei unui act judecătoresc deoarece nu relevă concluzia instanțelor asupra pretenției cu privire la repunerea în termen a acțiunii, deși aceasta a fost înaintată și susținută în judecată de către reclamant.

Totodată, se reține că prin emiterea unor hotărâri superficiale, poate fi pusă în pericol însăși substanța dreptului individului la un proces echitabil în aspectul accesului la justiție garantat de art. 6 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, prerogativă care prezumă dreptul la o hotărâre motivată, instanța judecătorească fiind obligată a se expună asupra tuturor pretențiilor invocate de către acesta.

Or, în cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat acțiunea posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a dreptului la un proces echitabil (cauza CEDO Hiro Balani vs. Spania, hotărârea din 9 decembrie 1994).

Corelând circumstanțele expuse cu normele legale citate, instanța de recurs ajunge la concluzia că la judecarea apelului, instanța de apel a omis acest aspect, circumstanță ce a generat adoptarea unei soluții greșite și nemotivate.

Colegiul conchide că aspectele abordate supra au fost ignorate de instanțele inferioare, iar instanța de recurs este în imposibilitate de a le corecta, motiv din care cauza necesită rejudecare.

La fel, la caz este de observat că în conformitate cu art. 372 alin. (3) din Codul de procedură civilă, în apel nu se poate schimba calitatea procedurală a părților, temeiul sau obiectul acțiunii și nici nu pot fi înaintate noi pretenții. Se pot cere însă dobânzi, rate, venituri ajunse la termen și orice alte despăgubiri apărute după emiterea hotărârii în primă instanță, se poate solicita o compensație legală.

Conform art. 373 alin. (1), (2), (3) și (5) din Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Respectiv, având în susținere normele enunțate, Colegiul remarcă faptul că efectul devolutiv al apelului se răsfrânge numai asupra a ceea ce s-a judecat în

prima instanță, iar controlul efectuat de instanța de apel asupra hotărârii instanței de fond, nu poate avea în vedere noi pretenții care nu au format obiectul examinării în prima instanță. Altfel s-ar încălca grav principiul dublului grad de jurisdicție.

Legea stabilește că în apel nu se poate schimba obiectul acțiunii și nici nu pot fi înaintate noi pretenții. În același timp, pot fi cerute dobânzi, rate, venituri ajunse la termen și orice alte despăgubiri apărute după emiterea hotărârii în prima instanță.

Deci, reclamantul poate solicita doar ajustarea cuantumului dobânzii de întârziere, pentru perioada adițională cuprinsă între data adoptării hotărârii primei instanțe și data emiterii deciziei instanței de apel, în cazul când o astfel de cerință a fost înaintată și în instanța de fond, și care a fost obiect al dezbaterilor judiciare.

La caz, Colegiul evidențiază că respectivele pretenții (încasarea dobânzii de întârziere) nu au constituit obiectul examinării în instanța de fond.

Aspectul dat urmează a fi verificat de instanța de apel la rejudecarea cauzei.

Distinct de cele menționate, Colegiul reține că la caz prezintă relevanță și prevederile art. 267 alin. (1) din Codul civil în conformitate cu care, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanța de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Conform art. 271 din Codul civil, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă până la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

În contextul normelor de drept citate, Colegiul reține că, persoana în favoarea căreia a curs prescripția, este în drept să invoce expirarea termenului acesteia inclusiv și în cererea de recurs, chiar dacă nu a invocat-o anterior în prima instanță.

Colegiul menționează că, declarând recurs împotriva deciziei instanței de apel, recurentul Iacob Cecîrlan a invocat scurgerea termenului de prescripție extinctivă de 3 ani, în interiorul căruia intimatul Constantin Ilieș poate să-și apere dreptul pretins.

Respectiv, dat fiind faptul că prin prezenta cerere de recurs sunt ridicate chestiuni noi în fața instanței ierarhic superioare, care nu au fost înaintate în fața instanțelor inferioare de judecată, Colegiul consideră necesar de a trimite cauza spre rejudecare în instanța de apel.

Ținând cont de imposibilitatea instanței de recurs de a corecta respectivele omisiuni de procedură și accentuând inexistența temeiurilor legale pentru a remite pricina spre rejudecare în instanța de fond (art.432 alin. (3) lit. d) și f) din Codul de procedură civilă), Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează asupra necesității admiterii recursului, casării deciziei din 16 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău și remiterii cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecare, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate, să verifice circumstanțele cauzei, probele administrate și reexaminând cauza să emită o hotărâre legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Iacob Cecîrlan.

Se casează decizia din 16 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauză civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Constantin Ilieș împotriva lui Iacob Cecîrlan cu privire la repunerea în termen a acțiunii, încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța apel, la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Svetlana Filincova

Nicolae Craiu

Victor Burduh

Dumitru Mardari